

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 3
Rotel 35

DOM
2019-05-23
Göteborg

Mål nr
FT 1431-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Värmlands tingsrätts dom den 27 december 2018 i mål FT 4227-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

Staten genom Migrationsverket, 202100-2163
601 70 Norrköping

Ombud:

c/o Kammarkollegiet, Processenheten
Box 2218, 103 15 Stockholm

Motpart

Mölnadal

SAKEN

Fordran enligt 15 § lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens dom på så sätt att hovrätten förpliktar att
till Migrationsverket betala ett kapitalbelopp om 7 571 kr och ersättning för inkasso-
kostnad om 180 kr.

Hovrätten ändrar tingsrättens dom även när det gäller rättegångskostnader på så sätt att
hovrätten befriar Migrationsverket från skyldigheten att ersätta för rät-
tegångskostnader vid tingsrätten och förpliktar att ersätta Migrations-
verket för rättegångskostnader där med 1 280 kr.

ska ersätta Migrationsverket för rättegångskostnader i hovrätten med
1 380 kr.

Postadress
Box 40
401 20 Göteborg

Besöksadress
Packhusplatsen 6

Telefon
031-701 22 00
E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se
www.vastrahovratten.domstol.se

Telefax
031-774 29 43

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Migrationsverket har begärt att hovrätten i första hand undanröjer tingsrättens dom och återförvisar målet till tingsrätten för förnyad handläggning, eller i andra hand bifaller Migrationsverkets talan vid tingsrätten. Migrationsverket har även begärt att bli befriad från skyldigheten att ersätta för rättegångskostnader där och begärt ersättning för rättegångskostnader vid tingsrätten och i hovrätten.

har, som hovrätten uppfattat det, motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Hovrätten har meddelat prövningstillstånd och därefter avgjort målet utan huvudförhandling.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Migrationsverket har åberopat samma grunder och utvecklat sin talan på i allt väsentligt samma sätt som vid tingsrätten. Migrationsverket har åberopat samma skriftliga bevisning som vid tingsrätten.

har inte utvecklat skälen för sitt bestridande eller lagt fram någon bevisning.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Bakgrund

har bott på en av Migrationsverkets mottagningsenheter bl.a. under perioden den 11 januari 2016 – 2 maj 2016. Från den 11 januari 2016 har haft ett förvärvsarbete. Migrationsverket har i beslut den 4 april 2016 bestämt att ska betala ersättning till Migrationsverket för kost och logi under den

nämnda perioden. Beslutet har vunnit laga kraft. Migrationsverket har fakturerat begärd ersättning för kost och logi samt skickat ett inkassokrav till honom. Han har tagit emot fakturorna och inkassokravet. Han har inte betalat fakturorna.

Sedan Migrationsverket ansökt om betalningsföreläggande har motsatt sig ansökan och Kronofogdemyndigheten har överlämnat målet till tingsrätten för vidare handläggning. Eftersom inte följt tingsrättens föreläggande i mål nr FT 2193-18 att skriftligen yttra sig har tingsrätten meddelat tredsdom. Han har därefter ansökt om återvinning och tingsrätten har återupptagit handläggningen av målet i mål nr FT 4227-18.

han har vid tingsrätten motsatt sig att betala annat än logi från dagen för Migrationsverkets beslut den 4 april 2016. Detta på grund av att han inte dessförinnan fått information om att han var skyldig att betala för kost och logi om han fick ett arbete. Han har motsatt sig att betala för kost även på grund av att han fått arabisk i stället för svensk mat och eftersom han inte ätit av maten.

Gällande rätt och tingsrättens prövning

Den som har inkomst av förvärvsarbete eller som har annan inkomst eller egna tillgångar och som har logi på en förläggning ska betala ett skäligt belopp som ersättning till Migrationsverket. När kost ingår i inkvarteringen på en förläggning ska skälig ersättning betalas även för denna. Detta framgår av 15 § lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA).

Migrationsverket har inte varit skyldig att informera om den ersättningsskyldighet som följer av lag. Tingsrätten har utgått från att Migrationsverket haft en sådan informationsskyldighet och till följd av det gjort en felaktig bedömning av rättsläget. Vidare har tingsrätten inte beaktat att medgett att betala logi från den 4 april 2016. Tingsrätten borde med hänsyn till den omständigheten i vart fall

ha förpliktat honom att betala ersättning till Migrationsverket i enlighet med medgivandet. Felen har inverkat på målets utgång men är inte sådana att de inte kan avhjälpas i hovrätten.

Hovrättens prövning

Frågan i målet är om _____ är betalningsskyldig för de kostnader för kost och logi som uppkommit under den tid han bott på en av Migrationsverkets anläggningar.

Hovrätten konstaterar att ett beslut om ersättningsskyldighet enligt 15 § LMA kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 22 § LMA. Migrationsverket har fattat beslut om ersättningsskyldighet för _____ och beslutet har vunnit laga kraft.

Vad gäller omfattningen av allmän domstols prövning i mål om fordran enligt 15 § LMA konstaterar hovrätten att Migrationsverket för att få en exekutionstitel tvingats att ansöka om betalningsföreläggande eller väcka talan vid allmän domstol mot _____.

Även om allmän domstol inte är behörig att på talan av den enskilde besluta om boende på en förläggning, får domstolen anses vara behörig att pröva om den enskilde är betalningsskyldig i enlighet med det ersättningsbeslut som Migrationsverket fattat. Huvudregeln är att allmän domstol i ett dispositivt tvistemål ska pröva de invändningar som läggs fram mot betalningsskyldigheten i sak. Något skäl att göra avsteg från den utgångspunkten finns inte i detta fall. Trots att _____ hade kunnat överklaga Migrationsverkets beslut till förvaltningsrätten bör hovrätten således göra en saklig prövning av hans invändningar mot Migrationsverkets beslut. (Jämför rättsfallet NJA 2008 s. 560 och däri gjorda hänvisningar.)

Det är utrett att _____ har bott på en av Migrationsverkets anläggningar under perioden den 11 januari 2016 – 2 maj 2016 och att kost ingått i inkvarteringen. Skyldigheten att betala ersättning för logi och kost enligt 15 § LMA inträder redan när den enskilde får en inkomst eller egna tillgångar, även om beslutet om betalningsskyldighet fattas vid ett senare tillfälle. Genom den skriftliga bevisningen är det klarlagt att

också har fått information om sin skyldighet att lämna uppgifter till Migrationsverket om hans ekonomiska situation förändrades. har trots det inte informerat Migrationsverket om sina ändrade förhållanden. Hovrätten kan därför inte finna att det funnits något hinder för Migrationsverket att besluta om ersättningskyldighet för för fluten tid.

Det är ostridigt att haft inkomst från förvärvsarbete sedan den 11 januari 2016. Även om lönen för arbetet betalas ut först efter den period som han arbetat avser inkomsten arbete under hela anställningstiden. Skyldigheten att betala skälig ersättning har alltså inträtt när påbörjade sitt förvärvsarbete.

är alltså betalningsskyldig för den aktuella perioden till Migrationsverket.

Den begärda ersättningen är beräknad till 20 kr per dygn för logi och 47 kr per dygn för mat. Ersättningen är beräknad enligt Migrationsverkets föreskrifter och framstår som skälig. De invändningar som haft avseende maten och att han inte ätit av den ger inte skäl att sätta ned eller befria honom från betalningsskyldigheten. Det finns inte heller anledning att jämka betalningsskyldigheten till följd av

invändningar om att han inte känt till att han varit skyldig att informera Migrationsverket om ändrade ekonomiska förhållanden eller varit medveten om den betalningsskyldighet som följer av lag. Migrationsverkets talan ska därför bifallas i dess helhet. ska också betala vitsordade inkassokostnader om 180 kr.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång ska Migrationsverket befrias från skyldigheten att ersätta rättegångskostnad vid tingsrätten. I stället har Migrationsverket rätt till ersättning för rättegångskostnader såväl vid tingsrätten som i hovrätten.

Migrationsverket har begärt ersättning för rättslig rådgivning både vid tingsrätten och i hovrätten. Därutöver har Migrationsverket vid tingsrätten begärt ersättning med 680 kr för kostnader hos Kronofogdemyndigheten och 600 kr för tilläggsavgift.

Twisten vid tingsrätten kan för Migrationsverket inte anses ha gett upphov till rättsliga frågeställningar av annat än okomplicerad och återkommande natur, jämför rättsfallet NJA 2007 s. 579. De kostnader som Migrationsverket uppgett sig ha haft för rättslig rådgivning där kan inte anses ha varit skäligen påkallade för att ta tillvara myndighetens rätt enligt 18 kap. 8 a § rättegångsbalken. Migrationsverket har därför inte rätt till ersättning för rättslig rådgivning vid tingsrätten. Vad Migrationsverket begärt i ersättning där i övrigt är skäligt.

Migrationsverkets yrkande om ersättning för rättslig rådgivning i hovrätten framstår som skäligt. Yrkandet om ersättning för rättegångskostnader i hovrätten ska bifallas.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast 20 juni 2019

Hovrättslagmannen
rättsassessorn

, rådmannen
har deltagit i avgörandet.

(referent) och tf. hov-

VÄRMLANDS TINGSRÄTT

DOM
2018-12-27
Meddelad i
KarlstadMål nr
FT 4227-18**PARTER****Kärande**

Migrationsverket 012 (SCR), 202100-2163
Ekonomienheten
601 70 Norrköping

Ombud: Jur.kand.
c/o Kammarkollegiet, Processenheten
Box 2218
103 15 Stockholm

Svarande

Medborgare i Iran

Göteborg

DOMSLUT

1. Tingsrättens tredskodom den 30 augusti 2018 i mål nr FT 2193-18 undanröjs.
 2. Migrationsverkets talan avslås.
 3. Migrationsverket ska ersätta
kr. för rättegångskostnad med 500
-

BAKGRUND

var under år 2016 boende på en av Migrationsverkets mottagningsenheter, dvs. under den perioden som är aktuell för prövning av saken i detta mål

Tvisten i målet handlar om i vilken utsträckning betalningsansvarig för kost och logi avseende perioden den 11 januari–2 maj 2016.

Målet har avgjorts efter huvudförhandling i förenklad form.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING**Kärandens yrkande**

Migrationsverket har yrkat att till Migrationsverket ska betala ett kapitalbelopp om 7 571 kr. Han godtar sättet att beräkna kapitalbeloppet som riktigt i och för sig.

Migrationsverket har yrkat att ska ersätta Migrationsverket med 180 kr för inkassokostnad.

Migrationsverket har yrkat ersättning för rättegångskostnad med 2 639 kr, varav 680 kr för kostnader hos Kronofogdemyndigheten, 600 kr för tilläggsavgift, och 1 359 kr för rättslig rådgivning.

Migrationsverket har ingen synpunkt på yrkande om ersättning för rättegångskostnader.

Svarandens inställning

har bestritt Migrationsverkets yrkanden.

Om rätten skulle finna att han är betalningsansvarig är kapitalbeloppet om 7 571 kr är oskäligt högt.

Han har godtagit inkassokostnaden såsom skäligt i och för sig.

har yrkat ersättning för egna rättegångskostnader med 500 kr avseende tågbiljett tur och retur från Göteborg.

GRUNDER

Kärandens grunder

Migrationsverket har som grund för sin talan angett i huvudsak följande.

Från den 11 januari 2016 har haft inkomst av förvärvsarbete. Den som bor på en av Migrationsverkets mottagningsenheter och har inkomster eller tillgångar ska betala ett skäligt belopp som ersättning till Migrationsverket för logi och mat.

Migrationsverket har den 4 april 2016 med retroaktiv verkan beslutat att ska betala ersättning för kost och logi avseende perioden den 11 januari 2016–2 maj 2016. Avgiften är beräknad till 20 kr per dygn för logi och 47 kr per dygn för mat. Sammanräknat handlar det om 113 dygn. Beslutet har vunnit laga kraft. Att slutet i beslutet inte innefattar kost är en uppenbar felskrivning, men kost tas upp i skälen till beslutet. Migrationsverket har inte rättat beslutet, men beslutet omfattar både kost och logi. Beslutet gäller retroaktivt eftersom Migrationsverket först senare fick reda på att hade fått inkomst.

Migrationsverket har skickat faktura den 27 april 2016 om 5 427 kr för perioden den 11 januari–31 mars 2016 och en faktura den 1 juni 2016 om 2 144 kr.

Som boende på en av Migrationsverkets anläggningar får boende information om att man får betala kost och logi för det fall att man får ett arbete. har fått denna information i vart fall muntligen. har även skriftligen undertecknat och intygat den 12 oktober 2015 om att han själv måste anmäla sin förändrade inkomst.

Skyldigheten att betala kost och logi följer av lag, vilket betyder att det inte behöver ges ytterligare information om detta. Vad som är ett skäligt belopp framgår av Migrationsverkets föreskrifter, MIGRFS 2003:10.

Svarandens grunder

har som grund för sin talan angett i huvudsak följande.

Det är riktigt att han bott på Migrationsverkets anläggning under den aktuella tidsperioden och han godtar sättet att beräkna antalet dygn och dygnsersättning i och för sig. Det är även riktigt att han började arbeta den 11 januari 2016, men fram till april 2016 hade han inte fått en krona i inkomst. Han vill endast betala logi från den dagen som han blev meddelad beslutet om att han skulle betala för boendet, vilket var den 4 april 2016. Han ska inte alls behöva betala för kost eftersom han inte har ätit av den.

Han har fått del av fakturorna och inkassokravet.

Det stämmer inte att han fått någon information om att han ska betala tillbaka för kost och logi för det fall att han skulle få ett arbete. Han fick från början inte redan på priset på kost och logi. Han anmälde inte inkomst till Migrationsverket, eftersom han inte visste att han skulle göra det.

Han vill inte heller betala för kost och logi för tiden före den 4 april 2016, på den grunden att han inte kände till att han skulle få betala för denna tidsperiod. Maten som

serverades var arabisk mat och han påtalade för personalen flera gånger att han önskade svensk mat istället. Han frågade om han istället kunde få matpengar för att kunna laga egen mat eller om han kunde få byta boende till ett boende där det serverades svensk mat eller där det erbjöds matpengar istället, men han fick nekande svar på alla frågor. Han påtalade för Migrationsverkets personal att han inte ville äta av maten. Det måste finnas dokumenterat av Migrationsverkets personal att han har påpekat detta.

DOMSKÄL

Utredningen i målet

Migrationsverket har åberopat viss skriftlig bevisning. har åberopat partsförhör under sanningsförsäkran med sig själv och bekräftat riktigheten av vad han angett som grund för sin talan.

Rättsliga utgångspunkter

Av lagen 1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. framgår att den som har inkomst av förvärvsarbete eller som har annan inkomst eller egna tillgångar och som har logi på en förläggning ska betala ett skäligt belopp som ersättning till Migrationsverket. När kost ingår i inkvarteringen på en förläggning ska skälig ersättning betalas även för detta.

Enligt 2 a § första och andra stycket förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl. ska Migrationsverket informera utlänningar som avses i 1 § stycket 1 lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. om de förmåner som finns och om vad de ska göra för att få dessa. Verket ska också informera dem om skyldigheten att anmäla ändrade förhållanden enligt 8 a §. Informationen ska lämnas så snart som möjligt och inte senare än 15 dagar efter det att ansökan om uppehållstillstånd har

gjorts. Informationen ska ges skriftligen och på ett språk som de som ska ta emot informationen kan förväntas förstå. Vid behov får informationen lämnas muntligen.

Tingsrättens bedömning

Det är Migrationsverket som har bevisbördan för sina åberopanden i målet.

Migrationsverket har inte gjort gällande någon bevisning om att Migrationsverket muntligen informerat om att han skulle kunna komma att få betala för kost och logi för det fall att han fick ett arbete. Migrationsverket har inte ens påstått att informationen skulle ha skett skriftligen eller på ett språk som kunnat förväntas förstå. Mot bestridande kan därför Migrationsverkets talan inte vinna bifall. Migrationsverkets talan ska därför avslås.

Vid denna utgång i målet ska Migrationsverket ersätta för rättegångskostnad i den mån den varit skäligen påkallade för tillvaratagande av hans rätt. Yrkat belopp är skäligt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-02)

Ett överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 17 januari 2019.

Överklagandet prövas av Hovrätten för Västra Sverige.